

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De quarto gradu huius consurrectionis, qualiter exercetur in cælica
sanitate, & infernali languore. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

negotijs intendunt, impatientiam amoris ignorant, vulnera charitatis nesciunt: sed dilectionis languore minime detenti, sani & agrius elanguescunt. Nam angelus Satanae, se transformans in *Angelum lucis*, 2. Cor. 11. ad deceptionem insipientium, incautorum, vel elatorum, qui pleni sunt vanitate, & vacui charitate, lumen quoddam phantasticum infundit intrinsicus, à quo se sentiunt, veluti sacco penitus obuolutos. Et quia semper ad tales nouitates & reuelationes aspirant, in hoc lumine multa mirabilia per imagines phantasticas percipiunt. Quedam enim diabolus immitit cogitatui, quasi diuina fuerit inspiratio: quae quidem aliquando vera sunt, sapius autem falsa. Et haec nimis gaudenter ab inexpertis acceptantur, & tanquam diuina stolidè venerantur, ac in talibus incrimo cordis gaudio delectantur. Quo fit, quòd ab inani gloria paulatim depasti, virulento pabulo, diuini amoris affectum iniiciunt. Aduertens ergo Satanas misellum fatuum vanis visionibus delectari, vices multiplicat, visiones ingeminat, vt infelicem illudat, donec tandem immisionibus friuolis ingesta, veraciter asserere, & pertinaciter defendere non formidat, simul cum operum suorum fructibus in barathrum serpentinae seductionis, & maledictionis ruiturus in aeternum. Qui verò per vias praemonstratas incesserint, quamuis possibile foret huiusmodi diabolico lumine quandoque tentari: difficile tamen esset eos per hoc aliquatenus superari. Haecenus de triplici gradu huius consurrectionis dicta sufficiant.

De quarto gradu huius consurrectionis, qualiter exercetur in calicis sanitate, & infernali languore. Cap. XIII.

Vlso de tribus gradibus consurrectionis secundum partem hominis inferiorem, qui perficiuntur in prosperitate & affluxu diuinae gratiae, iam prosequendum de quarto, & supremo gradu eiusdem, qui perficitur in aduersitate, & retractione diuinae gratiae. Pro quo sciendum, quòd qui peruenire desiderat ad perfectam diuinam unionem, necesse est, quòd Deo viuat secundum sui totalitatem, ita quòd diuinae gratiae, & inspirationi satisfaciat, & in omnem perfectionem virtutum ac spiritualium exercitiorum subsequatur. Sic, inquam, in Deum per charitatem eleuatus, & sibi suisque operibus perfecte mortuus, sicque cum viribus suis cedens super informationem incomprehensibili veritatis (quae Deus est) patiendi sui, cupiat. Et sic viuendo potest in virtutes egredi, ac moriendo in Deum ingredi. In quibus omnis

nostra perfectio consistit. Quae duo simul iuncta, sunt sicut materia, & forma; corpus, & anima, sicut postea latius videbitur. In his autem duobus exercitijs clarificatur quis in intellectu, dicitur & superfluit in sentione, & affectu. Unde setorum dirigit ad Deum erectis viribus, puris intentionibus, vigorosis desiderijs, argumentosis viuacitatibus. Hinc etiam facit eum amor in omnibus esse sui iuris, quia sequitur amorem in omnibus impulsibus suis, & qualitercunque moueatur ab eo, semper in amore, & virtutibus proficit.

Motus amoris.

Amor autem mouet vnumquemque secundum exigentiam suae dispositionis, habilitationis, & exercitationis, quia gratia naturae cooperatur & exercitijs. Vtilissima tamen eius motio consistit in duobus, scilicet in caelica sanitate, & infernali languore: quorum vicissitudinem omnem amantem spiritum sustinere necesse est. Hinc etiam vtrique conuenientibus sibi exercitijs fideliter correspondere debet.

Sanitas caelica.

Nam caelica sanitas ipsum eleuat super omnia in quandam imperturbabilem libertatem, Deum, secundum omnifarium desiderium cordis, & animae, laudandi, & amandi. Cum enim Deum quis in se sentit cum multitudine diuitiarum suarum, hanc sanitatem adeptus est, quia ex hoc sapiens efficitur, illuminatus ratione, profluus doctrinis caelestibus, & anagogicis, feruidus, & largifluus, charitate superplenus, & ebrius spirituali laetitia, & sentione, fortis, & agilis, ac industrius in prosecutione diuini beneplaciti: & alia innumerabilia consequitur, quae sola docet experientia, sicut in praecedentibus tactum est, & in sequentibus prosequendum.

Languor infernalis.

Languor autem infernalis hominem deiecit in omnem desolationem, & priuationem omnis saporis, & consolationis. Licet enim interdum caelica sanitas seipsum ostendens confidentiam, & spem ingerat, cui vix contradici potest, statim tamen iterum deiecit in desperationem, a qua vix subleuari, vel consolari potest, quasi nunquam electus esset a Deo. Tunc enim sentit se miserum, & peccatorem, quasi nullam de Deo, vel vita spirituali motitiam habentem. Omnis consolatio creaturarum est ei desolatio, cum tamen ex altera parte diuina consolatione penitus sit priuatus. Inter has ergo duas mensas famelicus sedens, & desolatus, facta sunt ei

Psal. 41. Sagitta diuina probationis prima.

lacrime eius panes die ac nocte.

Hic igitur confurgit quartus gradus spiritualis resurrectionis, secundum partem hominis inferiorem, quo diuini splendoris ac feruoris subtractio, & amantis desolatio interiorem animae partem, ad altio-

altiora virtutum exercitia prouehit, & nouo vitæ spiritualis ornatu decorat. Nam ipse quondam opulentus, & omni suauitate refertus, ac amoris ardore astuans, iam se pauperem inuenit, & tepidum, à Deo derelictum, & ab omni dulcedine desolatam, *sedens*que cum Iob in sterquilino desolationis, & præterita considerans, querulatur, & dicit: Nonne tu eras ille quondam potens, & diues inclutus, & nullius indigens, qui terram despiciens, in caelestibus versabaris, nec ullis Dei donis contentus, ad solius deitatis inhiabas amplexus? Vbi nunc virtutum diuitiæ, amoris deliciae, suauitates consolationis interna, præ cuius dulcedine, dulcibus lachrymis, flammis suspirijs, mellitis laudibus, desiderijs, & gratiarum actionibus deuotissime redundabas? Et hæc est prima sagitta diuinæ probationis, qua discernuntur serui fideles ab infidelibus. Sed, pro pudor, quam multi sunt in quibus diuina consolatione subtrahitur, charitatis, & perfectionis feruor infrigescit, ita quod in virtutibus, & operibus bonis protinus labefacti, carnis mollitiem, & corporis quietudinem etiam extra discretionis regulam concupiscunt: Quia nimirum nonnulli diuini optant consolationibus refici, si tamen has sine suis laboribus valeant adipisci: sin autem, in creaturis venantur solatia, à quod interdum damnosa sequuntur pericula. Quidam etiam pusillanimes, & renelli sibi videntur, & ideo quicquid humanitatis, & solatij suo corpori quiescent exhibere, totum sibi necessarium suspicantur. Sed meminerint scriptum esse: Quia Dei sapientia non habitat in terris *suauiter uiuentium*. Et hi quidem licet mortale vitium statim non incurant, ardor tamen deuotionis minuitur, & internum cordis exercitium præpeditur, ac diuinæ suauitatis, virtutumque sapor obtunditur. Quidam autem post acceptas diuinæ suauitatis epulas, ad tempus à Deo derelinquuntur, licet non vsquequaque: qui plerumque instabilitatis ægritudine laborantes, diuersis inordinatis appetitibus agitantur. Nam hodie modum vnum eligunt viuendi, cras autem alium, sicque infinitis circumferuntur inconstantijs. Cuius ratio est, quia cordis intentione, & industria plus virtutum operibus & exterioribus cultibus inuigilant, quam Deo diligendo, & ad eius unitatis complexum anhelando. Vnde quamuis per hoc gratia non amittitur, eò quod in virtutum actibus Deus intenditur, inconstantia tamen animi enutritur, quia supra omnia virtutum exercitia in Deum animus se quiescere non experitur. Vnde thesaurum preciosum ignorans

Iob 2.

Infidelitas
in derelictione.

Iob 28.

Amici instabiles.

A a a a

rans

Natura
quæritio.

rans in agro suo gerit absconditum, quia quem in semetis virtutibus, & operum gyronagus quæritat, hunc supra suam intentionem, & omnem virtutum, & exercitiorum multitudinem, in suæ mentis solitudine non habet. Ut igitur inconstantiam suam curet, super omnia in Deo, & in eius unitate sublimi requiescere discat. Quidam denique ad Deum eriguntur, intentione quidem recta, sed non simplici, cum aliquo scilicet extraneo iuxtaposito, quod sub eadem intentione pariter extraordinariè quæritur. Vnde in omnibus, quæ agunt, natura quod suum est occultè venatur, eis nihilominus plerumque quæstionem hanc ignorantibus, utpote propriam notitiam non habentibus. Et hi similiter vitam suam diuersis modis mutare proponentes, & diuersa consilia quærentes, hodie vnum eligunt confessorem, cras alium. Et sicut importuni sunt in exigendo consilium de singulis, sic raro consilium cuiusquam exequuntur: sed in consilijs sibi vituperata defendere, reprobata excusare, & probare, damnata verò saluare conantur. Et quidem occultus amor sui, & elatio cordis abscondita, huius constantiæ potissima sunt fomenta. Et hi oram inferni lubrico pede perambulant, in profundum barathri, si paululum nutauerint, prolapsuri.

Sagitta di-
uinae pro-
bationis
secundæ.
T. b. 12.

Ceterum, qui in hac tentatione serui fideles inueniri fuerint, illos Deus secunda probationis sagitta aggreditur, sicut Tobia dictum est. *Quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.* Hi namque non solum spiritualibus consolationibus denudantur; sed in super infinitis tribulationibus, & tentationibus exponuntur, tam spiritualibus, quam temporalibus. Qui tantis calamitatibus fracti, si necdum ad amicitia perfectionem peruenerint, iam incipiunt desperationis lapsum timere, & in desperationis limen impingere, veluti in stationis ultimo termino constituti. Et hic quidem amici veri fidelitas comprobatur. O verè fidelis amicus, qui circumdatus undique tribulationibus innumeris, dicebat: *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo.* Cuius fidelitatem si quis voluerit imitari, confidat se à Deo non odiosè, sed amorosè derelictum, humilique corde retrahat, se nihil habere, quod non acceperit: & ideo, sicut gloriari non debuit, quasi non acceperit; ita nec nunc contristari debet, quod aliunde acceptum amiserit. Vnde sedeat cum Iob humiliter in puluere miseriarum suarum, & virtute crucifixi, quæ ut testis aruit, impatientiæ sanem radat, dicens: *Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut*

Fidelitas
vera quæritio.
Iob 13.

1. Cor. 4.

Psalm. 21.

Iob 1. & 2.

sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum.
 Reuoluat, inquam, quomodo Christus in tantis angustijs & pressuris suae passionis & mortis, à dilecto Patre fuerat etiam internis delectationibus priuatus secundum inferiorem hominem. Insuper ab inimicis erat illusus, vilipensus, innumerabilibus iniurijs affectus: tandem ignominiosissima morti addictus est & crucifixus: obediens tamen in omnibus dilecto Patri permansit vsque ad mortem, cum tanta patientia, mansuetudine, & inextinguibili amore, crucifigentium malitiam excusans, veniam pro eis deprecans, omnes conuertentes in suam gratiam recipiens. Et nos similiter si viuentes in angustijs nobis omnino morimur, tunc *omnino nobis in bonum cooperantur.* Nam Christus cum se totum obtulit voluntati Patris, in hac sua renuntiatione amor eius tanti vigoris & ardoris erat in spiritu, tantaque pressura & angustia in natura, quòd omnia membra eius superbenedicta sudorem sanguineum sudabant decurrentem *in terram.* In qua sui ipsius renuntiatione nos sibi vendicauit amore suo ad seruendum ei: in passione verò & morte debitum nostrum soluit, vt sui iuris essemus, morientes vitijs, concupiscentijs, & omni prorsus proprietati. Si ergo eum sequi cupimus, propriae voluntati renuntiare iubemur, & eius beneplacito per omnia subditi: & sic eius emptio confirmatur in nobis. Debemus etiam restringere sensus, deuincere naturam, tollere crucem, sequi Christum, vt sic ei debitum pro nobis solutum sollicitè reddamus, quia per eius mortem & nostram voluntariam poenitentiam eidem vnimur, & serui fideles efficiamur. Sed ubi nostra voluntati etiam in aduersis morimur, vt eius beneplacitum fiat velle nostrum & desiderium, ibi eius dilecti amici efficiamur. Moriens ergo sibi, diuino beneplacito totaliter se offerat, dicens: *Fiat voluntas tua,* tam in aduersis, quàm in prosperis. Totus enim tuus sum Domine. *Tolle quod tuum est, & vade:* quia paratum me senties ire, siue in infernum, siue in paradysum, si tuae dulcedini sic complacuerit. Et sic renascimur spiritualiter, à Spiritu sancto verè liberieffecti, quia spiritus noster per amorem eleuatur in vnitatem diuini spiritus, libertatem vnam cum Deo possidens. Qua libertate spiritus noster supra naturam propriam eleuatur, id est, supra pœnas, labores, angustias, perplexitates, sollicitudines, timores mortis, inferni, vel purgatorij, & supra omnes aggrauationes, quae contingere possunt in corpore & anima, in presenti & in futuro; quia

Luc. 23.

Rom. 8.

Luc. 22.

Abrenun-
tatio.

Math. 6.

& 26.

Math. 20.

consolatio & desolatio, dare & accipere, vivere & mori, & similia, subter amorem illam remanent libertatem, qua spiritus eius unitus est spiritui diuino. Vnde etiam nebulosa illa tenebrosa cito pertransierit, & claritas solis iustitiae totam regionem maiori gratia & consolatione perfundet, quam ante. Quod utique meruit per abnegationem seu abrenunciationem sui ipsius, & humilem vnicordiam diuinae voluntatis in omnes angustias & tribulationes. Et ideo gratia Dei clarificabit & adimplebit omnia interiora eius. Et tunc sentiet quod eum Deus diligat, & ipse Deo placeat & in hoc tota natura eius interna consolatione replebitur, ac sanguis eius in venis mirabili calore quasi bullire videbitur, ad omnia membra diffluens. Cor etiam oblectatione vehementi seipsum expandens, exhibet ad opulenta mirra donorum & gratiarum altioris vitae recipienda. Sic affectiua virtus ad Deum aspiratione mirifica se patulam reddit, velut flamma quaedam ignea deuotionis internae cum laude & gratiarum actione. Dehinc anima declinat in detestationem & indignationem sui ipsius. Ratio quoque defectus & negligentias multiplices ostendit, in quibus sibi ipsi displicet, indignum se reputans diuinis consolationibus & beneficijs, dignumque desolationibus vniuersis, licet Deus sola sua infinita largitate dona sua tam largiflue communicat. Et in hoc magis in Dei laudem & gratiarum actionem animus accenditur. Sic iugiter exerceat ascensum in Deum per inflammata desideria, & descensum in seipsum cum humilitate & despectione propria, ut sic in utroque quotidie proficiat, ut diuina gratia profusus affluat, & affectus in laudem & gratiarum actionem accrescens, in se deficiat. Tunc enim quicquid rependere potest, quasi nihil sibi videbitur, respectu illius, quod rependere desiderat. Et in hoc desiderium vulnerabit cor eius sensibili dolore, qui dolor augetur & renouatur in exercitijs anhelosi amoris ad Deum. Et haec est tertia probationis sagitta. Vnde quandoque videbitur languenti, quod cor & sensus dilaniabuntur & disrumpentur, & tota natura desideriosis consurrectionis impulsibus mori & deperire debeat, efficacia amoris impatientis agitata. Dum igitur impatiens amator sic astu diuini amoris vulneratus & languidus ardore continuo per impatientiam deoquitur & detorretur, flamma desiderij & affectionis in dies accrescente, quandam intolerabilem cordis angustiam incurrit, velut si parturiens pariendi facultate priuetur. Quo fit, ut dum

Sagitta di-
uinae pro-
bationis
tertia.

intuitu vicatio, nunc vultus cordis, nunc vultum amati contempla-
ri non desinit, siccitate crescente (quæ lima caloris est) simul crescat
& ardor impatientiæ, & dolor angustia. Et hæc probantur occulti fi-
lij Dei. Nam aucto languore, tandem id agitur, vt quemadmodum
arbor in arido, sic ipse in nimio æstu totus deficiat & arefeat, ac mat-
tyr amoris effectus cor, oraliter moriens, purgatorij nescius, amo-
ris igne purgatus, ad patriam supernam euolet. Veruntamen licet
huiusmodi secure moriatur, quem nimius languor amoris viuere
non permittit, arbor tamen, dum fructus ex se speratur vberior, non
est aliquatenus euellenda. Hinc licet omnes patientes amoris impa-
tientiam sub hoc exercitio languere necesse est, nequaquam tamen
omnes moriuntur, discretionis regimine gubernati. Et ideo tales
fortes sint in expectando dilectum, prudentes aduersus diabolicas
invidias, visiones scilicet, & immisiones, nec stolidam facilitate mo-
ri eligant, sed semper Dei laudes, sibi que nouas virtutes, patient-
ter viuendo, procurent, ac rationis moderamine quantum value-
rint se compescentes, & tempus à Deo præfixum expectantes, viam
amoris regiam, quaqua versum duxerit, per amara, dulcia, læta, vel
tristia, ac similes amoris impetuosi turbines libera fronte gradiantur.
Tandem enim tempore constituto, contemplationis alas reci-
pient, & volatu celerrimo, Dei visuri arcana, calorum abdita pene-
trabunt.

*De consurrectione vitæ speculatiuæ, & spiritualis, secundum viros
animæ superiores, id est, secundum mediam partem
hominis. Cap. XIII.*

EXpediri de consurrectione spiritualis vitæ, quantum ad partem
hominis inferiorem, iam prosequamur eandem, prout in super-
rioribus animæ viribus feliciter actitur. Quam vtique fidelis
anima promeruit in eo, quod de cunctis suis desolationibus per mor-
tificationem propriæ voluntatis, interni gaudij sibi libamentum con-
fecit, & in Dei manibus cum illo se offerens, de eo, quod ad honorem
suum pati sibi concesserit, iucundatur. Hoc enim, ni fallor, si sic per-
fecerit, nunquam tam intimo gaudio refectus fuit, quia nil puto dul-
cius amatori, quam vt se sentiat omnino sub dilecti sui voluntate re-
ductum, si tamen per omnes prædictos gradus prius ascenderit, quam-
uis non omnibus modis prædictorum exercitiorum usus sit. Non

Aaaaa 3 enim